

Orbánia polipállama

Megvilágító erejű interjút készített Rádai Eszter Magyar Bálinttal A posztkommunista maffiaállam címmel. Az ÉS legutóbbi számában (június 14.) olvasható.

Szerző: [Gusztos Istvan](#) | 2013. június 15. | [Szólj hozzá!](#)

Az interjú fontos előzményei: [Magyar polip – a szervezett felvilág; A visszautasíthatatlan kétharmados ajánlat.](#)

Számomra ezek az anyagok reveláció számba mentek, ahogy ez a mostani interjú is. Szemérmetlenül azt mondanám: amit Magyar Bálint részletesen leírva jellemez, a szociológus fölkészültségével, fogalmi apparátusával, megerősített ama meggyőződésében, hogy nálunk nem maffiák hajtották uralmuk alá a tőlük elkülönülten létező államot, hanem maga az állam – legalábbis annak legfőlső, uralmi része – vált keresztapa által irányított bünszervezetté. Persze, lényegében hasonló tartalmú Debreczeni József "szervezett rablóbanda" – metaforája is. Ami Magyar Bálint e témájú megnyilatkozásait kiemelik a hasonló, összevethető tartalmú közlemények közül, az a tudósi alaposág. Az embernek az a benyomása, ezerszer átgondolt, ellenőrzött minden, amit mond – cáfolhatatlan igazságok.

A kedvteremtés szándékával idézek itt a terjedelmes interjúból négy rövid részletet.

1.

– *Értsen úgy, hogy a rendszer, amely itt és most körülöttünk épül, vadonatúj, történetileg teljesen eredeti, sosem volt modell?*

– Mindenképpen új jelenség, hiszen posztszovjet, tehát az állami tulajdon monopóliumával párosuló egypárti diktatúra bomlása nyomán létrejövő rendszer. Ami nálunk 2010 óta kiteljesedik, azt leginkább az egykori Szovjetunió utódállamainak többségével lehetne rokonítani, csak a rendszerváltás óta bejárt – politikai evolúciós – út más. Tehát nem pusztán torzult, csonkolt, deficités demokráciáról van szó, hiszen az még mindig demokrácia volna, ha korlátozott is. Ez a rendszer azonban, amelyet maffiaállamnak nevezek, nem fér bele a demokrácia és a diktatúra viszonyát tárgyaló hagyományos értelmezési keretbe. Ráadásul azokba a korrupciós rangsorokba sem, amelyeket nemzetközi szervezetek készítenek a világ országairól, köztük Magyarországról, hiszen ilyenkor azt feltételezik, mintha csak valamely azonos minőség különböző fokozatairól lenne szó. Én ezzel szemben azt állítom, hogy a magyar polip, a szervezett felvilág egészen más minőség, amelynek e rangsorok inkább csak elrejtik a lényegét.

2.

És van egy harmadik evolúciós típus, amellyel a nyugati demokráciák megfigyelői már nemigen tudnak mit kezdeni: amikor a szervezett felvilág felszámolja az oligarchák anarchikus, csákmátés világát, függelmi rendbe szervezi, nemzeti szinten centralizálja és államilag monopolizálja a korrupció gyakorlatát. Ez már nem a klasszikus hétköznapi vagy alvilági eset, hiszen ezen a „fejlettségi fokon” a korrupció rejtegetni való devianciából egyszeriben az állami politika rangjára emelt rendszerré válik. Itt már nem az oligarchák vonják ellenőrzés alá az államot, hanem egy politikai vállalkozás teremt magának „oligarcha-kinevezési” jogot.

3.

A magyar polip új minőségét mutatja két új magyar footballstadion építésének története. Stadler Józsefnek, a milliárdossá vált selfmademannek minden vágya volt egy saját stadion a pusztában. De mivel ő szimplán csak adócsaló, elkapták és lecsukták, s azóta a stadion ott áll üresen.

4.

Nézzük elsőként a viszonylag szűk új uralkodó elitet, amely – jellegzetességeit tekintve – nagyban különbözik az analógiákban említett rendszerek uralkodó elitjeitől. Mindenekelőtt abban, hogy – mint a maffiában szokás – alapvetően családi, illetve a közös üzlet által megpecsételt „fogadott családi”, klánszerű kapcsolatrendszer révén épül fel. A szervezethez rokoni és lojalitási szálakon keresztül újabb és újabb családok kapcsolódnak, amelyek a keresztapától kiinduló erősen hierarchikus engedelmisségi láncba rendeződnek.

Ez a pár mondat világossá tette számomra, hogy például a lelátói közös megjelenések, szotyizások távolról sem egyszerűen bunkóságot fejeznek ki – azt is, de ami a lényeg: a részben rokoni, részben fogadott családi köteléket...

Középen a keresztapával.

*

V.ö.: Orbánt nem elég megverni a választásokon. Megsemmisítő vereséget kell szenvednie. Politikai hullává kell válnia. Míg ez be nem következik, senki se lesz képes demokratikusan kormányozni az országot. ([Orbán után](#))

Címkék: [családi kötelék](#) [keresztapa](#) [maffia](#) [magyar bálint](#) [oligarchák](#) [pszeudopárt](#)